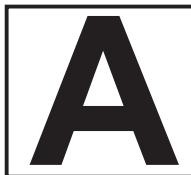

TEST NO. 1

एकूण प्रश्न : 100
एकूण गुण : 200

राज्यसेवा पूर्व परीक्षा (पेपर-१) (भूगोल आणि जीवशास्त्र)

सूचना

- (1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 100 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लोगेच बदलून घ्यावी.
- (2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत न विसरता बॉलपेनने लिहावा.
- (3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे न विसरता नमूद करावा.
- (4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायाकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.
- (ब) आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाच्या प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताढून पहावा.
- (5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितकमा वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे. पण एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचत्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.
- (6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.
- (7) प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच “उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक तीन चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील.”

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या “परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-४२” यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रुपये दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल. तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बालगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृद्धापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृद्धापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

**ज्ञानेश्वर पाटील'जू
गुरुकुल प्रबोधिनी**
For MPSC/UPSC

राज्यसेवा & संयुक्त

Test Series

माफक फी

राज्यसेवा पूर्व 8 Comprehensive Test
(संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित)
6 मार्चपासून सुरु (सकाळी 8.00 वा.)

संयुक्त पूर्व 5 Comprehensive Test
(संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित)
16 मार्चपासून सुरु (सकाळी 8.00 वा.)

‘आकृती संकुल’, एस.पी. कॉलेज जवळ, बँक ऑफ महाराष्ट्राच्या पाठीमागे, टिळक रोड, सदाशिव पेठ, पुणे

प्रवेश सुरु : 988 100 28 86

पहिली बँच
15 जून
पासून सुरु

Integrated Batch

राज्यसेवा (पूर्व+मुख्य+मुलाखत)

STI / PSI / ASO
पुर्व+मुख्य साठीही उपयुक्त

माफक
फी

सर्व विषयांसाठी महाराष्ट्रातील सर्वोत्कृष्ट टीम

Economy, Polity, Law, HRD इ. वैयक्तिक विषयासाठी बँचेस

प्रमुख मार्गदर्शक : ज्ञानेश्वर पाटील
BSL.LLB; LLM, NET

ऑफिस व क्लासरूम १ : पहिला मजला, ‘आकृती संकुल’, एस.पी. कॉलेज जवळ,
बँक ऑफ महाराष्ट्राच्या पाठीमागे, टिळक रोड, सदाशिव पेठ, पुणे

क्लासरूम २ : पहिला मजला, दाते मंडप, भट बोल, पत्र्या मास्ती चौक,
पुणे मराठी ग्रंथालयाच्या पाठीमागे, नारायण पेठ, पुणे

प्रवेश युक्त: 988 100 28 86

ज्ञानेश्वर पाटील'जू
गुरुकुल प्रबोधिनी
For MPSC/UPSC

2nd Edition

MPSC कायदे

नोट्स

■ PSI मुख्य 2017 मधील सर्व प्रश्न या पुस्तकातून

लेखक व संपादक
ज्ञानेश्वर पाटील
BSL.LLB; LLM, NET
संचालक
गुरुकुल प्रबोधिनी, पुणे

■ PSI/Excise मुख्य परीक्षा ■ राज्यसेवा मुख्य परीक्षा ■ खात्यांतर्गत PSI

प्राचीन आणि मध्याह्नीन भारताचा
इतिहास
(महाराष्ट्राच्या विशेष संदर्भासह)
लेखक
दुष्यंत सुर्वे

मार्गदर्शक
ज्ञानेश्वर पाटील
BSL.LLB; LLM, NET
संचालक
गुरुकुल प्रबोधिनी, पुणे

UPSC / MPSC यांचा
2017 वर्षाच्या प्रश्नांचा समावेश

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

1. खालीलपैकी दिलेल्या उदाहरणापैकी वली पर्वताची (Fold Mountain) उदाहरणे सांगा.
 अ) हिमालय पर्वत ब) अखवली पर्वत क) आल्स पर्वत ड) व्हासगेस पर्वत
 पर्यायी उत्तरे :
 1) अ, ब, क 2) अ, क, ड 3) ब, क, ड 4) अ आणि क फक्त
-
2. भूपृष्ठांतर्गत हालचाली मुख्यतः करून प्रावरणाच्या (Mantle) वरच्या थरात होतात. या प्रक्रियेकरिता लागणारी उर्जा खालीलपैकी कुठली.
 1) गतीजऊर्जा(Kinetic Energy) 2) स्थितीज ऊर्जा(Potential Energy)
 3) किरणोत्सारी पदार्थातून निर्माण होणारी उर्जा 4) 1 व 2 दोन्हीही
-
3. दिलेल्या नद्यांची उदाहरणे विचारात घ्या :
 अ) नर्मदा ब) तापी क) महानदी
 वरीलपैकी कोणती/कोणत्या नदी खचदरीतून (Rift Valley) वाहत नाही.
 पर्यायी उत्तरे :
 1) फक्त अ 2) फक्त क 3) फक्त ब 4) वरीलपैकी एकही नाही.
-
4. बॅरन आयलॅंड (Baren Island) भारतातील एकमेव जागृत ज्वालामुखीचे क्षेत्र खालीलपैकी कोणत्या ठिकाणी आहे?
 1) अंदमान बेटे 2) निकोबार बेटे 3) चेटलॅट बेटे 4) कालपट्टी बेटे
-
5. विदारण अथवा अपक्षय (Weathering) प्रक्रियेमध्ये खालीलपैकी कोणती/कोणत्या प्रकिया समाविष्ट होतात?
 अ) भस्मीकरण (Oxidation) ब) खंड-विखंडण (Block-Disintegration)
 क) खणण (Erosion) ड) संचयन (Deposition)
 पर्यायी उत्तरे :
 1) अ आणि ब 2) अ, ब आणि ड 3) क आणि ड 4) वरीलपैकी सर्व
-
6. भारताच्या पश्चिम किनाऱ्यावर नैसर्गिक बंदराची (Ports) संख्या पूर्व किनाऱ्या पेक्षा जास्त असण्याची खालीलपैकी कारण / कारणे कुठली आहेत?

अ. भूखंड मंचाची (Continental Shelf) रुंदी पश्चिमेस कमी आहे.

ब. पश्चिम किनाऱ्यावर नद्यांची संख्या जास्त आहे.

पर्यायी उत्तरे :

1) फक्त अ	2) फक्त ब
3) दोन्ही अ आणि ब	4) दोन्ही नाही.

7. आंध्र प्रदेश सरकारने भारतातील पहिल्या नदी जोडणी प्रकल्पाची (पट्टिसीमा लिफ्ट सिंचन प्रकल्प) सुरुवात केली आहे. हा प्रकल्प खालील पैकी कुठल्या नद्यांना जोडतो ?

1) गोदावरी आणि कृष्णा	2) गोदावरी आणि पेन्नेरू
3) गोदावरी आणि तुंगभद्रा	4) तुंगभद्रा आणि कृष्णा

8 हिमनद्यांद्वारे होणाऱ्या खनन (अपक्षरण) प्रक्रियेमध्ये खालील पैकी कोणता / कोणते भू-आकार निर्माण होतात ?

- अ. गिरीशृंग (Hornes)
 ब. हिमगळ्हार (Cirques)
 क. 'व्ही' आकाराची दरी ('V' Shaped Valley)
 ड. मेषशीला (Roche Moutonnes (or Sheepbacks))

पर्यायी उत्तरे :

1) फक्त अ आणि ब	2) अ, ब आणि क
3) अ, ब आणि ड	4) वरिलपैकी सर्व

9. पृथ्वीच्या मध्यापासून सर्वात उंच ठिकाण खालीलपैकी कुठले आहे ?

1) माऊंट एवरेस्ट	2) माऊंट किलीमांजारो
3) माऊंट चिम्बोराझो	4) माऊंट एकांकागुआ

10. अरबी समुद्रात भारताच्या पूर्व किनाऱ्यापेक्षा जास्त क्षारता / खारटपणा (Salinity) आहे. पश्चिम सागरी किनाऱ्यापट्टी प्रदेशामध्ये (अरबी समुद्र) बंगालच्या उपसागरापेक्षा उच्च खारटपणा असण्याचे कारण काय असू शकते ?

- अ. अरबी समुद्रात तुलनेने कमी आर्द्र वातावरणामुळे बंगालच्या उपसागरापेक्षा बाष्णीकरण दर कमी आहे.
 ब. बंगालच्या उपसागरापेक्षा अरबी समुद्रामध्ये कमी प्रमाणात असलेला नद्यांच्या गोड्या पाण्याचा पुरवठा.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) अ बरोबर आहे. 2) ब बरोबर आहे.
 3) अ आणि ब 4) दोन्ही बरोबर नाहीत.

11. खालील पैकी कुठल्या राज्यातून कर्कवृत्त जात नाही ?

- अ. राजस्थान ब. मणिपूर क. नागालँड ड. त्रिपुरा इ. मेघालय

पर्यायी उत्तरे :

- 1) अ, क आणि ड 2) ब, क, ड, आणि इ
 3) ब, क आणि इ 4) क, ड आणि इ.

12. लडाख येथे सर्वात मोठा दिवस व सर्वात लहान दिवस यांच्यातील फरक सुमारे किती तासाचा आहे ?

- 1) 1 तास 2) 2 तास 3) 3 तास 4) 4 तास

13. खालील विधाने विचारात घ्या.

- अ. भारताचे पूर्व आणि पश्चिम टोकांमधील अंतर हे उत्तर आणि दक्षिण टोकांपेक्षा अधिक आहे.
 ब. पूर्वेला अरुणाचल प्रदेश आणि पश्चिमेला गुजरात येथील सूर्योदयातील फरक सुमारे 2 तासाचा आहे.
 वरील पैकी कोणते / कोणती विधाने बरोबर आहे/आहेत ?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) अ बरोबर आहे. 2) ब बरोबर आहे.
 3) दोन्ही बरोबर आहेत. 4) दोन्ही बरोबर नाहीत.

14. खालील पैकी कुठल्या देशाची भू-सीमा भारतातील सर्वात जास्त राज्याच्या सीमेला लागून आहे ?

- 1) चीन 2) बांगलादेश
 3) 1 आणि 2 दोन्हीही 4) या पैकी एकही नाही.

15. पूर्वाचलचा भाग असलेल्या लुशाई टेकड्या खालील पैकी कोणत्या राज्यामध्ये आहेत ?

-
- 1) मेघालय 2) मणिपूर 3) मिझोराम 4) अरुणाचल प्रदेश
-

16. भारत व पाकिस्तान देशामधील सिंधू पाणी करार, 1960 (Indus Water Treaty) ह्यामध्ये असलेल्या नद्यांचा उत्तरेपासून दक्षिणेपर्यंत क्रम लावा.

- 1) सिंधू, सतलज, बियास, रावी, झेलम, चिनाब
 2) सिंधू, झेलम, चिनाब, रावी, बियास, सतलज
 3) सिंधू, बियास, सतलज, रावी, झेलम, चिनाब
 4) सिंधू, सतलज, झेलम, चिनाब, रावी, बियास
-

17. खालीलपैकी कुठली जमात हि प्राणी आणि वनस्पतीच्या प्राणाचे रक्षण करणे त्यांचा धर्म मानतात ?

- 1) इरुला 2) कलंदर 3) बिष्णोई 4) वरील पैकी एकही नाही.
-

18. महानदी खालीलपैकी कोणत्या राज्यातून वाहते ?

- 1) छत्तीसगढ, ओडिसा आणि आंध्र प्रदेश
 2) छत्तीसगढ, ओडिसा आणि तेलंगणा
 3) छत्तीसगढ आणि ओडिसा
 4) छत्तीसगढ, पश्चिम बंगाल आणि ओडिसा
-

19. खालील जोड्या विचारात घ्या:

अ. गोंड	1. मध्य भारत
ब. एस्कीमो	2. कॅनडा
क. लॅप्स	3. नॉर्वे
ड. मोप्ला	4. आंध्र प्रदेश

वरीलपैकी कोणत्या जोडी / जोड्या / योग्यरित्या जुळल्या आहेत ?

पर्यायी उत्तरे :

1) अ, ब आणि क फक्त	2) अ, ब आणि ड फक्त
3) अ आणि ब फक्त	4) ब, क आणि ड
-

20 भारताच्या लोक सांख्यिकी भागांश बद्दलच्या (डेमोग्राफ डिव्हिडंडच्या) वैशिष्ट्यांबद्दल खालील विधाने विचारात घ्या.

- अ. भारताची लोक सांख्यिकी चक्र इतर देशांच्या सुमारे 10 ते 30 वर्ष मागे आहे.
- ब. इतर देशांच्या तुलनेत भारत खूपच कमी कालावधीसाठी आपल्या शिखराच्या जवळ राहील.
- क. भारतामध्ये त्यांच्या लोकसंख्याशास्त्रीय प्रोफाइल आणि उत्क्रांतीमधील राज्यांमध्ये एक मोठी वैविध्यता आहे.

वरील पैकी कोणते/कोणती विधान / विधाने योग्य आहेत ?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) अ आणि क फक्त 2) ब आणि क फक्त 3) क फक्त 4) अ, ब आणि क फक्त
-

21 खालील विधाने विचारात घ्या :

अ. महासागरात खारटपणा/क्षारयुक्तता(Salinity) खोलीनुसार सतत कमी होत जातो.

ब. समुद्राच्या पाण्याची घनता खोलीनुसार वाढते.

वरील पैकी कोणते/ कोणती विधान/ विधाने योग्य आहेत ?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ 2) फक्त ब 3) अ आणि ब दोन्हीही 4) वरीलपैकी एकही नाही.
-

22 खालील जोड्या विचारात घ्या :

प्रकल्प

अ. गांधी सागर धरण

ब. तिलैया धरण

क. नागार्जुन सागर प्रकल्प

ड. रिहांद प्रोजेक्ट

नदी

1. चंबळ नदी.

2. महानदी नदी

3. गोदावरी नदी

4. सोन नदी

वरीलपैकी कोणत्या जोडी / जोड्या योग्यरित्या जुळल्या आहेत ?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) अ, ब आणि क फक्त 2) ब, क आणि ड फक्त
3) अ आणि ड फक्त 4) वरील पैकी सर्व बरोबर आहेत.
-

23: -खालीलपैकी कोणत्या राज्यात काळी माती सापडते?

अ. छत्तीसगढ

ब. गुजरात

क. झारखंड

ड. ओरिसा

वरीलपैकी कोणते/कोणता पर्याय योग्य आहे /आहेत?

पर्यायी उत्तरे :

1) अ, ब आणि क फक्त

2) ब फक्त

3) अ आणि ब फक्त

4) वरीलपैकी सर्व.

24. चंद्र ही पृथ्वीचा एकमेव नैसर्गिक उपग्रह आहे. चंद्राबद्दल खालील विधाने विचारात घ्या.

अ. चंद्राची फक्त एकच बाजू पृथ्वीवरून नेहमी दिसते.

ब. चंद्राचा स्वतःच्या अक्षांमधे फिरायला लागणारा कालावधी त्याच्या पृथ्वीच्या कक्षेत भ्रमणासाठी लागणाऱ्या कालावधी एवढाच असतो.

वरील पैकी कोणते/ कोणती विधान/ विधाने योग्य आहेत?

पर्यायी उत्तरे :

1) अ बरोबर आहे.

2) ब बरोबर आहे.

3) अ आणि ब बरोबर

4) दोन्ही बरोबर नाहीत.

25. आंतरराष्ट्रीय रेषा ओलांडताना एखाद्या व्यक्तीला कोटून कोठे जाताना एक दिवस अधिक धरावा लागेत?

(1) पूर्वकदून पश्चिमेकडे

(2) पश्चिमेकदून पूर्वेकडे

(3) दक्षिणेकदून उत्तरेकडे

(4) उत्तरेकदून दक्षिणेकडे

26 भूगोलमधील नकाशांच्या संदर्भात आयसोहाइट्स (Isohytes) संकल्पनेतून तुम्हाला काय समजते?

1) आयसोहाइसेट्स (Isohytes) हे समान वातावरणाचा दाब असलेल्या अंकांना जोडणारी नकाशा वरील एक रेषा असते.

2) आयसोहाइसेट्स (Isohytes) हे समान पाऊस असलेल्या अंकांना जोडणारी नकाशा वरील एक रेषा असते.

3) आयसोहाइसेट्स (Isohytes) हे समान विकिरण तीव्रता असलेल्या अंकांना जोडणारी नकाशा वरील एक रेषा असते.

4) आयसोहाइसेट्स (Isohytes) हे समान तापमान असलेल्या अंकांना जोडणारी नकाशा वरील एक रेषा

असते.

27. मुंबई ते अहमदाबाद हाय स्पीड रेल (एमएचएसआर) प्रकल्पाबद्दल खालील विधाने विचारात घ्या.

अ. ही ट्रेन साबरमती (गुजरात) पासून बांद्रा (मुंबई, महाराष्ट्र) पर्यंत 708 किमी अंतर पार करेल.

ब. ही रेल्वे 520 किलोमीटर प्रतितास उच्च वेगाने सुमारे 2.58 तास मध्ये वरील अंतर पार करेल.

- 1) अ आणि ब बरोबर आहेत.
3) अ बरोबर आहे आणि ब बरोबर आहे.

- 2) अ बरोबर ब चुकीचा आहे.
4) अ आणि ब अयोग्य आहेत.

28. खालील पैकी भारतातील कोणत्या राज्यात इन विट्रो फर्टिलायझेशन (आयवीएफ) तंत्रज्ञानाद्वारे पहिल्या वासराला सरोगेट गायीने जन्म दिला?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) गुजरात 2) कर्नाटक 3) महाराष्ट्र 4) तेलंगणा

29 खालील पैकी कुठल्या खंडामध्ये लिंग गुणोत्तर सर्वात जास्त आहे ?

- 1) आफ्रिका खंड 2) युरोप खंड 3) दक्षिण अमेरिका 4) आशिया

30 खालील उदाहरणे विचारात घ्या.

अ. भारताचे लिंग गुणोत्तर आशिया खंडाच्या लिंग गुणोत्तरापेक्षा जास्त आहे.

ब. 2011 च्या जनगणनेनुसार भारताचे लिंग गुणोत्तर 927 आहे.

वरील पैकी कोणते/ कोणती विधान/ विधाने योग्य आहेत?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) अ बरोबर आहे. 2) ब बरोबर आहे. 3) अ आणि ब बरोबर आहेत. 4) दोन्ही बरोबर नाहीत.

31 सवाना (Savana) गवताळ प्रदेशात आढळणाऱ्या भटक्या जमातीबाबत अयोग्य नसलेला पर्याय निवडा.

अ. मसाई जमात – गुरे पालन

ब. हौसा जमात – शेती व्यवसाय

पर्यायी उत्तरे :

- 1) अ आणि ब बरोबर 2) एकही नाही 3) फक्त अ 4) फक्त ब

32 ट्रक फार्मिंग (Truck Farming) प्रकारच्या शेतीबद्दल खालीलपैकी कोणते चुकीचे आहे?

- 1) ह्या प्रकारची शेती शहरापासून नजीकच्या भागामध्ये केली जाते.
- 2) मुख्यत्वकरून ताज्या पदार्थाचा पुरवठा करणे हे ह्या शेतीचे ध्येय असते.
- 3) त्याकरिता गहू आणि तांदूळ ह्या सारख्या पिकांवर ह्या शेतीमध्ये भर देण्यात येतो.
- 4) शेतीचा आकार लहान असताना सुद्धा ट्रक फार्मिंग शक्य आहे.

33 खालीलपैकी कोणता देश ग्रीन टी साठी प्रसिद्ध असून तेथे जगात सर्वाधिक ग्रीन टी (Green Tea) पिकवली जाते?

- 1) चीन 2) थायलंड 3) मलेशिया 4) जपान

34 फझेन्डा ह्या शेती संदर्भातील शब्दाबद्दल खालील पैकी कोणते योग्य आहे?

- 1) व्हिएतनाम देशातील कॉफीच्या मळ्यांना फझेन्डा असे म्हणतात.
- 2) व्हिएतनाम देशातील चहाच्या मळ्यांना फझेन्डा असे म्हणतात.
- 3) ब्राझील देशातील चहाच्या मळ्यांना फझेन्डा असे म्हणतात.
- 4) ब्राझील देशातील कॉफीच्या मळ्यांना फझेन्डा असे म्हणतात.

35. व्हल्कनायझेशन (VULCANIZATION) प्रक्रिया खालील पैकी कशाशी संबंधित आहे?

- 1) हि प्रक्रिया मध्यानिर्मिती दरम्यानची अत्यंत महत्वाची प्रक्रिया आहे.
- 2) हि प्रक्रिया रबराच्या मजबूती व टिकाऊपणा वाढवण्याशी संबंधित आहे.
- 3) हि प्रक्रिया चहाच्या निर्मिती दरम्यान अत्यंत उपयुक्त अशी प्रक्रिया आहे.
- 4) वरील पैकी एकही नाही.

36. लोहखनिजातील लोहाच्या प्रमाणानुसार काही गटामध्ये वर्गीकरण केलेले आहे. खालील पैकी कोणता प्रकार लोहखनिजाचे वर्गीकरणाचा भाग नाही?

- अ. हेमटाइट ब. लिमोनिट क. सीडेराइट

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ 2) फक्त ब 3) फक्त क 4) वरीलपैकी सर्व वर्गीकरणाचे भाग आहेत.

37. खालीलपैकी कोणती/ कोणत्या जोडया योग्यरित्या जुळविल्या आहेत?

- अ. विक्रमशिला गंगा म्हणजे डॉल्फिन अभयारण्य 1. बिहार

- ब. केन घारियाल अभयारण्य
क. ग्रेट इंडियन बस्टर्ड अभयारण्य
ड. अस्कोत मस्क हरीण अभयारण्य
2. उत्तर प्रदेश
3. राजस्थान
4. उत्तराखण्ड

पर्यायी उत्तरे :

- 1) अ आणि ड 2) अ आणि ब 3) अ आणि क 4) फक्त अ
-

38. पॅरिस करार खालील पैकी कशाशी संबंधित करार आहे?

- 1) जागतिक तापमानवाढ
2) ओझोन कमी होणे
3) औद्योगिक संपत्ती
4) 1 आणि 2 दोन्हीही
-

39. खाली दिलेल्या पूर्वांचलमधील तीन प्रसिद्ध पर्वत रांगा विचारात घ्या.

- अ. बैरल हिल्स ब. पटकाई बूम क. मिळो टेकड्या

उत्तरेकडून दक्षिणेकडे त्याचा क्रम सांगा.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) अ ब क 2) ब अ क 3) ब क अ 4) अ क ब
-

40. नद्या आणि त्यांच्या उपनद्यांविषयी जोड्या खाली दिलेल्या आहेत. ह्या दिलेल्या जोड्यापैकी कोणती/ कोणत्या जोड्या योग्यरित्या जुळतात?

उपनद्या	मुख्य नद्या
अ. साबरमती	1) नर्मदा
ब. पूर्णा	2) गोदावरी
क. चंबळ	3) यमुना

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ 2) फक्त अ आणि क 3) फक्त क 4) फक्त ब आणि क
-

41. उत्तर-दक्षिण पर्यंत गोदावरी, महानदी, नर्मदा व तापी या नद्यांचा योग्य क्रम काय आहे?

- 1) नर्मदा-महानदी-तापी-गोदावरी 2) गोदावरी-नर्मदा-महानदी-तापी
-

3) नर्मदा-तापी-महानदी-गोदावरी

4) नर्मदा-तापी-गोदावरी-महानदी

42. सर्वात जास्त मॅंगनिझ्यचे (Mangnese) साठे असलेले भारतातील राज्य कोणते ?

1) महाराष्ट्र

2) आंध्र प्रदेश

3) कर्नाटक

4) ओडिशा

43. खालील सागरी प्रवाहांची नावे दिलेली आहेत. ह्यापैकी उष्ण सागरी प्रवाह कोणता आहे ते सांगा.

1) लॅब्रॉडॉर सागरी प्रवाह

2) कुरोसिवो सागरी प्रवाह

3) पेरू सागरी प्रवाह

4) बेंगुएला सागरी प्रवाह

44. खालीलपैकी कोणते / कोणती शहर/शहरे सुवर्ण चतुर्भुज वर एक टर्मिनल नाही ?

अ. पुणे

ब. बंगलोर

क. हैदराबाद

पर्यायी उत्तरे :

1) फक्त अ आणि क 2) फक्त ब

3) फक्त क 4) फक्त अ

45. खालीलपैकी कोणता/कोणती घटक महासागरातील सागरी प्रवाहांना प्रभावित करतात ?

अ. इन्सोलेशन (Insolation)

ब. वारे (Wind)

क. गुरुत्वीय बल (Gravity)

ड. कोरिओलिस बल (Corolis Force)

इ. पाण्याची घनता (Density)

पर्यायी उत्तरे :

1) फक्त अ, ब आणि क

2) फक्त ब, क आणि ड

3) फक्त ब, क, ड आणि इ

4) वरीलपैकी सर्व.

46. गिधाडांच्या सुरक्षेततेसाठी मध्यन्तरी व्हल्चर रेस्टॉरंट (VULTURE RESTAURANT) चालू करण्यात आले होते. भारतातील अशाप्रकारचे पहिले गिधांडासाठी असेलेले रेस्टॉरंट कोणत्या राज्यात चालू झाले आहे ?

1) महाराष्ट्र

2) राजस्थान

3) हरियाणा

4) गुजरात

47. ओझोन होलचे कमी होणे (Depletion) मोजण्याकरिता..... एकक (युनिट) वापरण्यात येते.

1) मोल (The Mole)

2) फ्रेल एकक

3) डॉक्सन एकक

4) कानडेला एकक (The Candela (cd))

48. इंडियन प्लेट हि एक प्रमुख टेकटॉनिक प्लेट कोणत्या दिशेकडे प्रवास करत आहे?
- 1) उत्तरेकडे 2) पूर्वेकडे 3) पश्चिमेकडे 4) दक्षिणेकडे
-
49. गुरु शिखर हे भारतातील एक महत्वाचे शिखर --- ह्या पर्वत रांगेत आहे.
- 1) काराकोरम 2) अरावली 3) मैकाळ 4) महादेव
-
50. माउंट एकोनकागुआ हे जगातील एक महत्वाचे शिखर --- ह्या खंडात आहे.
- 1) आशिया 2) उत्तर अमेरिका 3) युरोप 4) दक्षिण अमेरिका
-
51. भूकंप तरंग किंवा लहरींचा प्रकार असलेल्या L लहरी (Waves) बदल खाली दिलेली विधाने विचारात घ्या :
- अ. L लहरी (Waves) खूप जलद गतीने वहन करतात.
 ब. L लहरी (Waves) ह्या पृष्ठभाग लहरी असतात.
- पर्यायी उत्तरे :
- 1) अ बरोबर आहे. 2) ब बरोबर आहे. 3) अ आणि ब बरोबर आहेत. 4) दोन्ही बरोबर नाहीत.
-
52. जमिनीत घुसलेल्या सागराच्या अरुंद भागास --- असे म्हणतात.
- पर्यायी उत्तरे :
- 1) सामुद्रधुनी 2) आखात 3) उपसागर 4) खाडी
-
53. महाराष्ट्रामध्ये किती वाघासाठी संरक्षित क्षेत्र किती आहेत?
- पर्यायी उत्तरे :
- 1) 4 2) 5 3) 6 4) 7
-
54. हिमालयातील एक विशिष्ट असा भाग 'दुआर' प्रदेश हा खालील पैकी कोणत्या ठिकाणी आहे?
- पर्यायी उत्तरे :
- 1) जलपैगुडी आणि दार्जिलिंग या भागात 2) गाळाचे संचयन झालेला गंगेच्या उगमाकडील भाग
 3) गंगेच्या त्रिभूज प्रदेशात 4) मनाली आणि शिमला या भागात
-
55. 'लू' हे वारे भारतातील महत्वाचे वारे मानले जातात. हे वारे खालील पैकी कोणत्या महिन्यात वाहतात?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) डिसेंबर ते जानेवारी
 - 2) मे ते जून
 - 3) फेब्रुवारी ते मार्च
 - 4) स्थानिक वारे असल्यामुळे ह्या वाच्यांना एक विशिष्ट कालावधी नसतो.
-

56. खालीलपैकी कोणते ठिकाण रेल्वे इंजिन निर्मितीचे केंद्र आहे?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) चित्ररंजन
 - 2) असणसोल
 - 3) बरौनी
 - 4) हल्दिया
-

57. माळवा पठाराचा बराच मोठा भागया राज्यात आहे.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) महाराष्ट्र
 - 2) तेलंगणा
 - 3) मध्य प्रदेश
 - 4) उत्तराखण्ड
-

58. बाबा बुदानचे डोंगर कॉफीच्या मळ्यांसाठी प्रसिद्ध आहे. हे डोंगर भातातील कुठल्या राज्यात आहे?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) तामिळनाडू
 - 2) तेलंगणा
 - 3) मध्य प्रदेश
 - 4) कर्नाटक
-

59. पूर्वेच्या घाटाबद्दल खाली दिलेली काही विधाने विचारात घ्या.

अ. पूर्व घाट हा कमी अधिक झिझलेला असून तुटक पर्वत रांगेने बनलेला आहे.

ब. प्राकृतीक रचनेच्या दृष्टीने पूर्व घाट आणि पश्चिम घाट यांचे निलगिरी पर्वतात विलीनीकरण होते.

वरील पैकी कोणते / कोणती विधान / विधाने बरोबर आहे?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ
 - 2) फक्त ब
 - 3) अ आणि ब दोन्हीही
 - 4) वरील पैकी एकही नाही
-

60. भारतातील मोठ्या गोड्या पाण्यातील तलावापैकी एक असलेला कोणतेरु हा तलाव कोणत्या ठिकाणी आहे?

- 1) कृष्णा आणि गोदावरी ह्यांच्या त्रिभूज प्रदेशा दरम्यान आहे.
 - 2) कृष्णा आणि पेन्नेरु ह्यांच्या त्रिभूज प्रदेशा दरम्यान आहे.
-

3) पेन्नेरु आणि कावेरी ह्यांच्या त्रिभूज प्रदेशा दरम्यान आहे.

4) वरील पैकी एकही नाही

61. बायदू अथवा बिडू (Bei Dou) हि नॅन्हिंगेशन प्रणाली खालील पैकी कोणत्या देशाने विकसित केली आहे?

- 1) साऊथ कोरिया 2) चीन 3) जपान 4) वरील पैकी एकही नाही

62. खालील पैकी कोणत्या प्राण्याची लोकर शाहतूश शॉल बनविण्यासाठी वापरतात?

- 1) रेड पांडा - बांबू खाणारा
 2) भरळ किंवा हिमालयन निळ्या मेंढी (Himalayan Blue Sheep)
 3) चिरु (तिबेटी काळवीट)
 4) वरील पैकी एकही नाही

63. सर्वोच्च न्यायालयाच्या कोलेजियमने कोणत्या महिलेची सर्वोच्च न्यायालयाच्या न्यायाधीश म्हणून एकमताने शिफारस केली आहे?

- 1) इंदू मल्होत्रा 2) हर्षली मल्होत्रा 3) मयुरी मल्होत्रा 4) वरील पैकी एकही नाही

64. ब्लॉकचैन टेक्नॉलॉजी (Blockchain Technology) हि संज्ञा खालील पैकी कशाशी संबंधित आहे?

- 1) सायबर गुन्हे 2) आभासी चलन (व्हर्चुअल करन्सी)
 3) इंटरनेट सर्विस प्रोविडर (ISP) 4) जैव तंत्रज्ञान

65. भारताने डिसेंबर 2017 ---- ह्या रोगाचे निर्मूलन करण्यासाठी असलेली अंतिम मुदत चुकविली आहे.

- 1) डेंगू 2) चिकन गुनिया 3) काला आजार 4) मलेरिया

66. खालील विधानांचा विचार करा.

अ) उष्ण रक्ताचे प्राणी थंड प्रदेशीय वातावरणात खूप सक्रिय असतात, परंतु शीत रक्ताच्या प्राण्यांची संक्रीयता अशा प्रदेशात फार कमी असते.

ब) शीत रक्ताच्या प्राण्यांना उष्ण रक्ताच्या प्राण्यांच्या तुलनेत जगण्यासाठी (To Survive) खूप कमी उष्णता लागते. वरील विधानांपैकी कोणते/ती विधाने अयोग्य नाहीत?

- 1) फक्त अ 2) फक्त ब
 3) अ आणि ब दोन्ही 4) वरीलपैकी एकही नाही

67. योग्य जोड्या जुळवा.

अभ्यास	शाखा
अ) स्नायू	1) Myology
ब) ऊती	2) Histology
क) आहार	3) Sitiology
ड) हाडे	4) Osteology

पर्यायी उत्तरे :

	अ	ब	क	ड
1)	2	1	4	3
2)	4	3	1	2
3)	1	2	3	4
4)	3	4	2	1

68. खालील विधानांचा विचार करा.

- अ. पेशीचा शोध रॉबर्ट हुकने लावला.
 ब. पेशी केंद्रकाचा शोध रॉबर्ट ब्राऊनने लावला.
 क. सामान्यतः वनस्पती पेशीमध्ये ल्यकारिका (Lysosomes) असतात.
 वरील विधानांपैकी योग्य विधाने निवडा.

- 1) फक्त अ 2) फक्त अ आणि ब 3) फक्त ब आणि क 4) वरीलपैकी सर्व

69. खालील विधानांचा विचार करा.

- अ. बेढूक हा प्राणी त्वचा तसेच फुफ्फुसे या दोन्ही द्वारे श्वसन करू शकतात.
 ब. बेडकाच्या जीवनचक्राच्या कोणत्याच टप्प्यावर त्याच्यामध्ये कल्ले (Gills) नसतात.
 वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने अयोग्य आहेत ?

- 1) अ आणि ब दोन्ही 2) कोणतेही नाही 3) फक्त अ 4) फक्त ब

70. योग्य जोड्या लावा.

WBC चा प्रकार	कार्य
अ) Neutrophils	1) सूक्ष्मजीवाला मारतात
ब) Basophils	2) हिपॅरीन व हिस्टामाइनचे वहन

क) Acidophils	3) अॅलर्जीमध्ये संख्या वाढते
ड) Monocytes	4) मृतसूक्ष्मजीवांना खातात
इ) Lamphocytes	5) प्रतिक्रिये तयार करतात.

पर्यायी उत्तरे :

	अ	ब	क	ड	इ
1)	1	2	3	4	5
2)	5	4	3	2	1
3)	2	1	4	5	3
4)	4	5	2	1	3

71. खालील विधानांचा विचार करा.

अ. वनस्पतींनी तयार केलेले अन वनस्पतीच्या वेगवेगळ्या भागांना पुरविण्याचे काम फ्लोयम (Phloem) करतात.

ब. वनस्पतीमध्ये पाणी आणि क्षारांचे वहन हे इयलेम (Xylem) मार्फत होते.

क. फ्लोयम पेशीच्या (Phloem cells) पेशीभित्तीमध्ये लिंग्नीन (Lignin) असते.

अचूक विधाने निवडा.

1) फक्त क	2) सर्व
3) फक्त अ आणि क	4) फक्त अ आणि ब

72. खालील विधाने पहा.

अ) आवश्यक अमिनो आम्ले (Essential Amino Acids) ही मानवाच्या शरीरामध्ये तयार होतात.

ब) आवश्यक नसणारी अमिनो आम्ले (Non-essential Amino Acids) ही मानवाच्या शरीरामध्ये तयार होत नाहीत.

अचूक विधाने शोधा.

1) फक्त अ	2) फक्त ब	3) दोन्ही	4) दोन्ही नाहीत

73. योग्य जोड्या जुळवा.

अ) Adrenaline - अड्रेनोलिन	1) राग, भिती, धोका
ब) Oestrogen - इस्ट्रोजेन	2) महिला
क) Pheromones - फेरोमोन	3) पुरुष
ड) Testosteron - टेस्टोस्टेरोन	4) सुगंधाच्या माध्यमातून आकर्षित करणे

	अ	ब	क	ड
1)	1	2	4	3
2)	4	3	1	2
3)	3	4	1	2
4)	2	3	1	3

74. मानवी डोळ्यात होणाऱ्या दृष्टीदोषाबाबत खाली काही विधाने दिली आहेत.

- अ) दूरदृष्टीता या दोषामध्ये व्यक्ती जवळचे स्पष्टपणे पाहू शकत नाही.
 ब) यामध्ये बुबुळ लांबट होते किंवा भिंग चपटे होते.
 क) नाभीय अंतर धन असलेला चष्मा वापरल्यास हा दोष दूर करता येतो.
 योग्य पर्याय निवडा.

1) फक्त अ आणि क योग्य	2) फक्त अ आणि ब योग्य
3) फक्त अ आणि ब अयोग्य	4) सर्व अचूक

75. मानवी शरीरात आढळणाऱ्या जैवमूलद्रव्याचा (Bioelements) योग्य उतरता क्रम लावा...

A) Carbon	B) Hydrogen	C) Nitrogen
D) Phosphorus	E) Oxygen	F) Calcium

पर्यायी उत्तरे :

1) E - A - B - C - F - D	2) A - B - C - E - F - D
3) A - B - C - E - D - F	4) C - A - E - B - D - F

76. खाली काही वनस्पती दिल्या आहेत. त्यामध्ये शरीररचनेच्या क्लिष्टेनुसार त्यांची उतरत्या क्रमाने मांडणी करा.

अ) बुरशी	ब) जीवाणू	क) फ्युनारिया
ड) स्पायरोगायरा	इ) सूर्यफुल	

पर्यायी उत्तरे :

1) इ-क-अ-ड-ब	2) क-ड-इ-ब-अ
3) इ-ड-क-ब-अ	4) इ-अ-ब-क-ड

77. खालीलपैकी कोणते दोन जीवाणू जैवतंत्रज्ञान अभियांत्रिकी प्रयोगामध्ये अतिशय उपयुक्त असतात ?

- 1) Escherichia व Agrobacterium
- 2) Nitrobacter व Azatobacter
- 3) Rhizobium व Diplococcus
- 4) Nitrosomonas व Klebsiella

78. खाली दिलेल्या विधानांचा विचार करा.

अ. प्रकाश संश्लेषण प्रक्रियेत क्लोरोफिल हे जांभळ्या, निळ्या आणि लाल रंगाचे शोषण करते.

ब. प्रकाश संश्लेषणाचा दर हा लाल रंगात सर्वाधिक तर जांभळ्या रंगात सर्वात कमी असतो.

योग्य पर्याय निवडा.

- 1) अ आणि ब दोन्ही
- 2) अ बरोबर
- 3) ब चूक
- 4) अ, ब बरोबर

79. खालील विधानांचा विचार करा.

अ. रक्तात जर आम्लतेचे प्रमाण वाढल्यास हृदयाची स्पंदने कमी होतात.

ब. रक्तात जर आम्लारीचे प्रमाण वाढल्यास हृदयाची स्पंदने वाढतात.

क. हृदयाची स्पंदने थायरॉझिन व आडेनल ही संप्रेरके नियंत्रित करतात.

योग्य पर्याय निवडा.

- 1) फक्त क बरोबर
- 2) सर्व पर्याय बरोबर
- 3) अ आणि क
- 4) ब आणि क

80. खालील विधानांचा विचार करा.

अ. रक्तपट्टीका (Blood Platelets) यांची निर्मिती अस्थिमज्जेत होते.

ब. रक्तपट्टीकेला थ्रोम्बोसाइट्स असेही म्हणतात.

क. रक्त पट्टीकांमध्ये डेल्टा, लॅम्डा, अल्फा हे कण असतात.

ड. रक्तात रक्तपट्टीकांची संख्या जास्त झाल्यास थ्रोम्बोसायटोपेनिया होतो.

अचूक पर्यायाची निवड करा.

- 1) सर्व बरोबर
- 2) अ, क
- 3) ब, क, अ
- 4) क, ब

81. बायोडिझेल संशोधकांनी खालीलपैकी कोणत्या जीवाणूमध्ये हायड्रोकार्बनचे उत्पादन केले आहे ?

1) Escherichia coli

2) Streptococcus pyogenes

3) Vibrio cholerae

4) Enteritis salmonella

82. योग्य जोड्या जुळवा.

अ) सी-ऑनिमोन

1) मोलुस्का

ब) ऑयस्टर

2) सिलेंटराटा

क) सी-कुकुबं

3) निम्टोडा

ड) कुचेरिया

4) इकायनोडमीटा

पर्यायी उत्तरे :

अ	ब	क	ड
---	---	---	---

1)	2	1	4	3
----	---	---	---	---

2)	2	3	4	1
----	---	---	---	---

3)	1	2	3	4
----	---	---	---	---

4)	3	4	1	2
----	---	---	---	---

83. मानवी रक्तामध्ये एकूण रक्ताच्या किती टक्के भाग रक्तद्रव्य (Plasma) असते ?

1) 9%

2) 40%

3) 55%

4) 90%

84. योग्य जोड्या जुळवा.

अ) Vitamin - B2

1) रायबोफ्लावीन (Riboflavin)

ब) Vitamin - B6

2) पायरीडॉक्सीन (Pyridoxine)

क) Vitamin - B7

3) फॉलीक ऑसिड (Folic Acid)

ड) Vitamin - B9

4) बायोटीन (Biotin)

पर्यायी उत्तरे :

अ	ब	क	ड
---	---	---	---

1)	3	4	1	2
----	---	---	---	---

2)	1	2	3	4
----	---	---	---	---

3)	4	3	1	2
----	---	---	---	---

4)	1	2	4	3
----	---	---	---	---

85. खालील विधानांचा विचार करा.

अ) हिप्टाइटीस-ब हा HIV / AIDS पेक्षा कित्येक पटीने धोकादायक आहे.

ब) हिप्टाइटीस-ब मुळे फुफुसाचा कॅन्सर होऊ शकतो.

पर्याय

- 1) फक्त अ बरोबर
3) अ आणि ब दोन्ही बरोबर

- 2) फक्त ब बरोबर
4) अ आणि ब दोन्ही अयोग्य

86. खालीलपैकी कोणते कडधान्य पिक हे नायट्रोजन स्थिरीकरण करत नाही ?

- 1) हरभरा 2) राजमा 3) वटाना (Pea) 4) मुग

87. योग्य जोड्या लावा.

अ) लिथोफाईट	1) खडकावर वाढणारे
ब) हॅलोफाईट	2) खारट पाण्यात वाढणारे
क) स्कायोफाईट	3) सावलीत वाढणारे
ड) डिरोफाईट	4) वाळवंटात वाढणारे

पर्यायी उत्तरे :

	अ	ब	क	ड
1)	3	1	4	2
2)	1	2	3	4
3)	2	4	1	3
4)	4	3	2	1

88. कृत्रिम मधाच्या निर्मितीसाठी (Artificial Honey) कोणते संप्रेरक (Enzyme) वापरतात ?

- 1) इन्टर्टेज (Intertase)
2) मालटेज (Maltase)
3) डायस्टेज (Diastase)
4) झायमेज (Zymase)

89. खालीलपैकी कोणता वायू 'ग्रीन हाऊस गॅस' नाही ?

- 1) पाण्याची वाफ (Water Vapour)
2) नायट्रस ऑक्साईड
3) मिथेन
4) कार्बन मोनोऑक्साईड

90. खालीलपैकी कोण श्राव्यातील ध्वनी लहरी (Ultrasonic Sound Waves) ऐकू शकतात ?

- 1) पाण्योडा (Hippopotamus)
2) देवमासा (Whale)

3) हत्ती

4) कुत्रा

91. प्रधानमंत्री उर्जा गंगा योजना खालीलपैकी कशाशी संबंधीत आहे?

1) घरगुती इंधन

2) सौर उर्जा

3) नैसर्गिक वायुची पाईपलाईन

4) अपारंपरिक उर्जा

92. खालीलपैकी कोणता दिवस गुड गव्हर्नस दिवस म्हणून साजरा केला जातो?

1) 23 डिसेंबर

2) 24 डिसेंबर

3) 25 डिसेंबर

4) 26 डिसेंबर

93. 'नो मिडल नेम' ही कोणाची काढंबरी आहे?

1) ली चाईल्ड

2) ट्रिंकल खन्ना

3) अक्षय कुमार

4) ब्रॉन डाईन

94. अंधाचा टी-20 क्रीकेट वर्ल्डकप स्पर्धा कोठे पार पडली आहे?

1) भारत

2) पाकिस्तान

3) उझबेकिस्तान

4) श्रीलंका

95. PSLV-C40 चे प्रक्षेपण 12 जानेवारी 2018 रोजी झाले. त्यात किती उपग्रह प्रक्षेपित करण्यात आले.

1) 31 उपग्रह

2) 35 उपग्रह

3) 40 उपग्रह

4) 51 उपग्रह

96. वर्ल्ड इकॉनॉमिक फोरमने नुकताच जाहीर केलेल्या जागतिक उत्पादन निर्देशांक अहवाल 2017 मध्ये भारत कितव्या क्रमांकावर आहे.

1) 51 वा क्रमांक

2) 42 वा क्रमांक

3) 30 वा क्रमांक

4) 90 वा क्रमांक

97. 6-7 जानेवारी 2018 या दरम्यान आसियान-भारत प्रवासी भारतीय दिवस समारोह.... येथे आयोजित केला होता?

1) इंडोनेशिया

2) मलेशिया

3) भारत

4) सिंगापूर

98. खालील दिलेली आर्थिक क्षेत्र विचारात घ्या.

अ. कोळसा

ब. कच्चे तेल

क. व्यावसायिक शेती

ड. नैसर्गिक वायू

इ. रिफायनरी उत्पादने

फ. वीज

वरील पैकी कोणता / कोणते हे आर्थिक क्षेत्र आठ प्रमुख आर्थिक क्षेत्रांमध्ये समाविष्ट करण्यात येतात ?

पर्यायी उत्तरे :

1) अ, ब, क, ड आणि इ	2) अ, ब, ड, इ आणि फ
3) अ, क, ड आणि इ	4) वरील पैकी सर्व

99. खालीलपैकी कोणत्या देशातील महिलांना एवढ्यात प्रथमच फुटबॉल सामने बघण्याची परवानगी देण्यात आली आहे ?

1) सौदीअरेबिया	2) यूएई
3) पाकिस्तान	4) ओमेन

100. सर्वोच्च न्यायालयाच्या कोणत्या न्यायाधीशांनी सरन्यायाधिशाच्या कार्यपद्धतीवर आक्षेप घेतलेला आहे ?

1) अर्जुनकुमार सिंक्री	2) अरुणकुमार मिश्रा
3) आदर्शकुमार गोयल	4) मदन लोकूर
-

सूचना – (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

- (8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या “परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82” यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रुक्मेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- (9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपत्त्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतःबरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूळत: प्रयत्न केले ?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती	(2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर
(3) राजा राममोहन रौय	(4) गोपाळकृष्ण गोखले
- हा प्रश्नाचे योग्य उत्तर “(3) राजा राममोहन रौय” असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर “(3)” होईल, यास्तव खालीलप्रमाणे प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक “③” हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्रीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे. पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

**ज्ञानेश्वर पाठील'जू
गुरुकुल प्रबोधिनी**
For MPSC/UPSC

आकृती संकुल',
एस.पी. कॉलेज जवळ, बँक ऑफ
महाराष्ट्राच्या पाठीमार्गे, टिळक रोड,
सदाशिव पेठ, पुणे

राज्यसेवा & संयुक्त

Test Series माफक फी

राज्यसेवा पूर्व 8 Comprehensive Test
(संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित)
6 मार्चपासून सुरु (सकाळी 8.00 वा.)

संयुक्त पूर्व 5 Comprehensive Test
(संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित)
16 मार्चपासून सुरु (सकाळी 8.00 वा.)

प्रवेश सुरु : 988 100 28 86

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK